

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2067/2025
17.04.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић, Владиславе Милићевић, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ђорђе Шекуларец, адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарства одбране, коју заступа Војно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради исплате увећане зараде за прековремени рад, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4935/24 од 23.12.2024. године, у седници одржаној 17.04.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4935/24 од 23.12.2024. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 4935/24 од 23.12.2024. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 12/2023 од 18.09.2024. године у ставу трећем и петом изреке, тако што **СЕ ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му на име увећане зараде за прековремени рад исплати укупан износ од 147.777,15 динара и то: за мај 2020. године износ од 17.572,74 динара са законском затезном каматом од 22.06.2020. године до исплате, за јун 2020. године износ од 13.419,18 динара са законском затезном каматом од 22.07.2020. године, за јул 2020. године износ од 1.604,47 динара са законском затезном каматом од 22.08.2020. године до исплате, за август 2020. године износ од 7.054,94 динара са законском затезном каматом од 22.09.2020. године до исплате, за октобар 2020. године износ од 10.101,39 динара са законском затезном каматом од 22.11.2020. године до исплате, за јануар 2021. године износ од 9.127,33 динара са законском затезном каматом од 22.02.2021. године до исплате, за фебруар 2021. године износ од 7.666,95 динара са законском затезном каматом од 22.03.2021. године до исплате, за април 2021. године износ од 1.889,51 динара са законском затезном каматом од 22.05.2021. године до исплате, за мај 2021. године износ од 5.938,45 динара са законском затезном каматом од 22.06.2021. године до исплате, за јун 2021. године износ од 11.337,04 динара са законском затезном каматом од 22.07.2021. године до исплате, за јул 2021. године износ од 7.558,03 динара са законском затезном каматом од 22.08.2021. године до исплате, за август 2021. године износ од 7.558,71 динара са законском затезном каматом од 22.09.2021. године

до исплате, за септембар 2021. године износ од 1.896,43 динара са законском затезном каматом од 22.10.2021. године до исплате, за новембар 2021. године износ од 3.792,86 динара са законском затезном каматом од 22.12.2021. године до исплате, за јул 2022. године износ од 5.364,18 динара са законском затезном каматом од 22.08.2022. године до исплате, за август 2022. године износ од 3.932,48 динара са законском затезном каматом од 22.09.2022. године до исплате, за септембар 2022. године износ од 513,90 динара са законском затезном каматом од 22.10.2022. године до исплате, за октобар 2022. године износ од 12.921,02 динара са законском затезном каматом од 22.11.2022. године до исплате, за децембар 2022. године износ од 18.500,55 динара са законском затезном каматом од 22.01.2023. године до исплате, те се одбија захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 117.010,00 динара са законском затезном каматом од наступања услова за извршење до исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој накнади трошкове поступка у укупном износу од 63.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 12/2023 од 18.09.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор тужене да решавање спора у овој правној ствари не спада у судску надлежност. Ставом другим изреке, повучена је тужба у делу тужбеног захтева за исплату увећане зараде за прековремени рад за период од октобра 2019. године закључно са априлом 2020. године, за септембар, новембар и децембар 2020. године, за март, октобар и децембар 2021. године, за период од јануара 2022. године закључно са јуном 2022. године и за новембар 2022. године. Ставом трећим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезана је тужена да тужиоцу исплати на име увећане зараде за прековремени рад за период од маја 2020. године до децембра 2022. године (осим за месеце за које је тужилац повукао тужбу из претходног става) укупан износ од 147.777,15 динара, по месецима и са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате, како је ближе одређено у овом ставу изреке. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу за веће тражење затезне камате на досуђене појединачне месечне износе из става трећег изреке. Ставом петим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 117.010,00 динара, са законском затезном каматом од наступања услова за извршење до исплате, док је одбијен као неоснован захтев за исплату законске затезне камате на трошкове поступка за период од доношења пресуде до дана извршности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4935/24 од 23.12.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у ставу трећем и петом изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова насталих у поступку по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права на основу члана 404. Закона о парничном поступку.

По оцени Врховног суда, у овом спору испуњени су услови из члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23) за одлучивање о посебној ревизији тужене ради уједначавања судске праксе и тумачења

материјалног права у погледу права професионалних припадника Војске Србије на новчану накнаду због неисплаћене увећане плате за прековремени рад и начин њеног остварења.

Из тог разлога, Врховни суд је на основу одредбе члана 404. став 2. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је утврдио да је ревизија тужене основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у утуженом периоду био запослен у Војсци Србије у чину старијег водника прве класе, постављен по мирнодопској формацији – систематизацији на формацијско место командира одељења – возач у ВП ... . Из налаза и мишљења судског вештака за економско-финансијску област од 11.06.2021. године, утврђено је да је тужилац на основу евиденције о оствареном прековременом раду ВП ..., за период од 01.10.2019. године до 28.12.2022. године остварио укупно 315 сати прековременог рада. Тужена није доставила доказ да је тужиоцу исплаћена увећана зарада по основу прековременог рада, односно да му је омогућено да на име остварених сати прековременог рада искористи слободне дане. Висину утуженог потраживања од 147.777,15 динара, првостепени суд је утврдио из напред поменутог налаза и мишљења судског вештака.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужилац у утуженом периоду радио прековремено, а да му тужена по том основу није исплатила увећану зараду, нити је доказала да је вршена прерасподела радног времена или да су тужиоцу одобрени слободни дани, те је с позивом на правила из члана 13. тачка 3, 85. став 1. и 98. Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС“, бр. 116/07... 74/21), члана 34. став 1. и 2. Правилника о платама професионалних припадника Војске Србије и члана 8. Правилника о изменама и допунама Правилника о платама професионалних припадника Војске Србије („Службени војни лист“ бр. 31/2015 и 10/2017) усвојио постављени тужбени захтев за исплату увећане плате по овом основу.

Другостепени суд је прихватио као правилно становиште и аргументацију првостепеног суда, позивајући се такође на одредбе Закона о војсци Србије и Правилник о платама професионалних припадника Војске Србије које су наведене у образложењима донетих пресуда.

По налажењу Врховног суда, основано се ревизијом тужене указује на погрешну примену материјалног права.

Рад дужи од пуног радног времена предвиђен је чланом 83. став 1. Закона о Војсци Србије („Службени гласник Републике Србије“, број 116/07 ... 94/19), као елеменат посебних услова под којима професионално војно лице (официр, подофицир и професионални војник) врши службу у Војсци Србије, због којих се утврђује коефицијент за обрачун плате који је за 20% до 50% већи од коефицијента утврђеног на основу положаја и чина, а у оквиру средстава за плате обезбеђених у буџету

Републике Србије намењеним за финансирање одбране. Према ставу 2. тог члана, под радом дужим од пуног радног времена из става 1. истог члана сматра се рад у случају предузимања мера приправности, узбуне у јединици, односно установи, за време војних вежби, борбе против елементарних непогода, дежурства или сличних дужности у команди, јединици или установи Војске Србије, као и у приликама које захтевају да се продужи започети рад чије би обустављање или прекидање имало штетне последице за оперативну способност команде, јединице односно установе, или би била нанета материјална штета, или угрожени животи и здравље војних лица и других грађана.

Одредбом члана 15. став 1. Правилника о платама професионалних припадника Војске Србије („Службени војни лист“, број 10 од 20.04.2017. године - пречишћени текст) прописано је да официру, односно подофициру у радном односу на одређено време и професионалном војнику, због посебних услова рада под којима врши службу у Војсци Србије прописаних чланом 83. став 1. и 2. Закона о Војсци Србије, припада коефицијент за посебне услове службе у Војсци Србије у висини 20% од основног коефицијента.

Међутим, одредбом члана 98. Закона о Војсци Србије прописано је да је професионално војно лице дужно да ради дуже од пуног радног времена кад потребе службе то захтевају, уз писмени налог надлежног старешине (став 1), с тим што такав прековремени рад не може да траје дуже од осам сати недељно нити дуже од четири сата дневно (став 2), изузев у случајевима предвиђеним у трећем ставу тог члана. Према члану 85. став 1. наведеног закона, професионалном војном лицу увећава се плата за часове ноћног рада, рада у дане празника који су законом одређени као нерадни дани и рада дужег од пуног радног времена, осим рада дужег од пуног радног времена из члана 83. тог закона.

Одредбом члана 35. Правилника о платама професионалних припадника Војске Србије, поред осталог, прописано је: да професионалном припаднику Војске Србије за сваки сат који, по писаном налогу надлежног старешине, ради дуже од пуног радног времена (прековремени рад) припада сат и по слободно (став 1); да се прековремени рад тромесечно прерачунава у слободне сате које професионални припадник Војске Србије мора да искористи најкасније у року од шест месеци од протеча тромесечја у којем их је остварио (став 2); да се изузетно, професионалном припаднику Војске Србије који не може да искористи слободне сате због тога што природа послова радног места захтева тако обиман прековремени рад, може исплатити додатак за сваки сат прековременог рада који износи 26% вредности радног сата плате, уз претходно прибављену сагласност министра одбране (став 3); да професионалном припаднику Војске Србије који прековремено ради у случајевима прописаним чланом 83. став 1. и 2. Закона о Војсци Србије не припада увећање из члана 32. и 33. Правилника (ноћни рад и рад на дане празника који није радни дан) и из става 1. и 3. овог члана (став 4).

Дакле, за рад дужи од пуног радног времена из члана 83. став 1. и 2. Закона о Војсци Србије, тужилац нема право на увећање плате јер му је за такав рад основни коефицијент за обрачун плате увећан за 20%. За рад дужи од пуног радног времена (прековремени рад) из члана 98. став 1. наведеног закона, тужилац по правилу има право на слободне сате (сат ипо за сваки сат прековременог рада) а само изузетно, под условима из члана 35. став 3. Правилника о платама професионалних припадника Војске Србије, може му се исплатити зарада увећана за 26% вредности радног сата.

Према одредбама чланова 141. и 142. Закон о Војсци Србије, о правима и обавезама професионалних припадника Војске Србије одлучује се у управном поступку. У првом степену, о праву тог лица одлучује старешина команде јединице или војне установе, а о жалби на решење донето у првом степену одлучује старешина војне јединице или установе који је непосредно претпостављени старешини који је донео ожалбено решење. Против одлуке у другом степену или у случају „ћутања администрације“, странка може да покрене управни спор.

Одредбом члана 52. став 3. Правилника о платама професионалних припадника Војске Србије прописано је да надлежни старешина решењем утврђује и додатке на плату (изузев додатка за ноћни рад и рад у дане празника који нису радни дани, а који се остварује на основу радне листе), накнаду плате (изузев накнаде плате за време одсуства са рада на дан празника који је нерадни дан, а која се остварује на основу радне листе), отпремнини, јубиларној награди.

Из изложеног, по становишту Врховног суда, следи да је за остварење права по основу прековременог рада тужиоца било неопходно обраћање старешини војне јединице ради признавања и конкретизовања тог права - утврђивања права на слободне сате, као правила или права на исплату увећане плате, што је изузетак за који је потребно утврдити испуњеност предвиђених услова - немогућност коришћења слободних сати због обимности прековременог рада и постојање сагласности министра одбране за исплату прековременог рада. Све то утврђује надлежни старешина својим решењем донетим по правилима управног поступка, кроз први и други степен одлучивања, а судска контрола таквих одлука је прописана кроз управни спор.

Стога, у ситуацији када тужилац није подносио захтев надлежном старешини за признавање слободних сати на име прековременог рада или утврђење права на исплату увећане плате, нема основа за његово потраживање, које би му било могуће досудити само по правилима о накнади штете у смислу члана 172. став 1. Закона о облигационим односима, због незаконитог или неправилног рада државног органа који му није омогућио коришћење слободних сати признатих правноснажним решењем надлежног старешине, односно није извршио исплату новчаног износа утврђеног таквим решењем.

Следствено изложеном, Врховни суд је применом члана 416. став 1. ЗПП, одлучио као у другом ставу изреке.

Тужена је у коначном исходу парнице успела у спору, па јој на основу чланова 153. став 1., 154. и 163. став 2. ЗПП припадају трошкови целог поступка према оствареном успеху. Висина је одмерена на име тражених и одређених трошкова за састав одговора на тужбу 9.000,00 динара и за састав жалбе и ревизије по 27.000,00 динара, сходном применом Тарифе о наградама и накнада трошкова за рад адвоката важећој у време предузимања ових процесних радњи („Службени гласник РС“ бр. 43/2023) у вези са чланом 162. ЗПП.

На основу члана 165. став 2. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу трећем изреке.

Председник већа - судија
Мирјана Андријашевић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић